

WYROK

W IMIENIU

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 08.05.2013 r.

Sąd Okręgowy / Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Świdnicy

Wydział VII Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący-Sędzia : SSO Joanna Sawicz

Protokolant :st. sekretarz sądowy Gabriela Zaborowska

przy udziale stron zainteresowanych (...) Sp. z o.o. w (...) S.A w T.

po rozpoznaniu w dniu 08.05.2013 r. w Świdnicy

sprawy **K. F.**

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C.

o ustalenie obowiązku ubezpieczenia społecznego

na skutek odwołania **K. F.**

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C.

z dnia 07.09.2012 r. Nr (...)

oddala odwołanie.

VII U 1524/12

UZASADNIENIE

Powód K. F. wniósł odwołanie od decyzji, w której strona pozwana Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C. stwierdziła, że wnioskodawca jako osoba wykonująca pracę nakładczą u płatnika składek (...) Sp. z o.o nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowemu od dnia 1 lutego 2008 roku do 11 marca 2008 roku. Wnioskodawca wniósł: o zmianę zaskarżonej decyzji poprzez stwierdzenie, że podlegał ubezpieczeniom społecznym z tytułu wykonywania pracy nakładczej oraz zasądzenie od strony pozwanej na rzecz powoda kosztów postępowania według norm przypisanych. Wnioskodawca podniósł, że obywatel nie może być zmuszany do takich działań, które są dla niego niekorzystne, natomiast są korzystne dla Państwa.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C. wniósł o oddalenie odwołania oraz zasądzenie od wnioskodawcy na rzecz organu rentowego zwrotu kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. Strona pozwana wskazała, że umowa o pracę nakładczą stanowi podstawę do objęcia obowiązkowymi ubezpieczeniami, jeżeli ustalony w umowie rozmiar wykonanej pracy gwarantuje wynagrodzenie w wysokości co najmniej połowy najniższego wynagrodzenia. Natomiast wnioskodawca nie osiągnął z tytułu umowy o pracę nakładczą zawartej z (...) Sp. z o.o.

wynagrodzenia w wysokości połowy najniższego wynagrodzenia za pracę; były to jedynie kwoty od 0,00 zł do 28 zł. Strona pozwana wskazała, że celem zawarcia przez wnioskodawcę umowy o pracę nakładczą było obniżenie kosztów prowadzenia działalności gospodarczej przez złożenie pozornego oświadczenia woli w przedmiocie zawarcia umowy o pracę nakładczą.

Postanowieniami z dnia 21.11.2012r. i z dnia 20.02.2013r. Sąd Okręgowy w Świdnicy wezwał do udziału w sprawie w charakterze zainteresowanego płatnika składek: (...) Sp. z o.o. w K. oraz stronę wskazaną jako jego następcę prawnego – (...) S.A. z siedzibą w T..

Sąd ustalił, co następuje:

K. F. w okresie od dnia 1.02.2008r. do dnia 11.03.2008r. został zgłoszony do ubezpieczeń społecznych przez płatnika składek: (...) Sp. z o.o. w K. jako osoba zatrudniona na podstawie umowy o pracę nakładczą. Powyższe zgłoszenie zostało dokonane w dniu 25.02.2008r. Wysokość podstawy wymiaru z tytułu wykonywania tego zatrudnienia zostały wykazane w następującej wysokości: za luty – 0, 00 zł, za marzec – 28 zł miesięcznie. Z dniem 12.03.2008r. wobec sprzedaży w/w przedsiębiorstwa na rzecz (...) S.A. z siedzibą w T. powód został zgłoszony do ubezpieczeń społecznych przez nabywcę przedsiębiorstwa.

W tym okresie jednocześnie powód wykonywał działalność gospodarczą, z tytułu której dokonał zgłoszenia do ubezpieczenia zdrowotnego.

Płatnik składek (...) Sp. z o.o. w K. rozpoczęła działalność z dniem 15.09.2005r. i już w listopadzie 2005 roku zgłosiła do ubezpieczeń społecznych ok.1000 osób z tytułu zatrudnienia na umowę o pracę nakładczą. Natomiast łącznie zostało zgłoszono ponad 2.000 osób zatrudnionych na umowę nakładczą u w/w płatnika, które prowadziły działalność gospodarczą.

Strona pozwana wszczęła postępowanie wyjaśniające w kwestii zasadności podlegania przez wnioskodawcę ubezpieczeniom społecznym z tytułu umowy o pracę nakładczą zawartej z płatnikiem (...) Sp. z o.o. w K., o czym poinformowano płatnika składek i ubezpieczonego strony pismem z dnia 6.08.2012r. Nadto pouczone strony o możliwości składania dokumentacji dotyczącej spornej umowy i tytułu ubezpieczenia.

Pismem z dnia 11.08.2012r. wnioskodawca zarzucił stronie pozwanej naruszenie przepisów w zakresie postępowania administracyjnego.

Zaskarżoną decyzją z dnia 7.09.2012r. strona pozwana stwierdziła, że wnioskodawca jako osoba wykonująca pracę nakładczą u płatnika składek (...) Sp. z o.o. nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom : emerytalnemu, rentowemu od dnia 1.02.2008r. do dnia 11.03.2008r.

(dowód : akta ZUS)

Sąd zważył, co następuje :

Odwołanie wnioskodawcy nie zasługuje na uwzględnienie.

Na wstępie niniejszych rozważań, należy podnieść, że przedmiotem niniejszego postępowania było ustalenie czy powód podlegał ubezpieczeniu społecznemu z tytułu umowy o pracę nakładczą .

Zgodnie z treścią art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 13.10.1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych / tj. z 2009, Dz. U. Nr 205 poz. 1585 z późn. zm. / osoba spełniająca warunki do objęcia obowiązkowo ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi z kilku tytułów m.in. osoba wykonująca pracę na podstawie umowy o pracę nakładczą oraz osoba prowadząca pozarolniczą działalność (art. 6 ust. 1 pkt. 2 i 5 ww. ustawy), jest objęta obowiązkowo ubezpieczeniami z tego tytułu, **który powstał najwcześniej. Może ona jednak dobrowolnie, na swój wniosek**, być objęta

ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi także z pozostałych, wszystkich lub wybranych tytułów lub zmienić tytuł ubezpieczeń.

A zatem po pierwsze zasadą jest, że ubezpieczony jest objęty obowiązkowo ubezpieczeniem z tego tytułu, który powstał najwcześniej – w przypadku odwołującego tym tytułem jest działalność gospodarcza. I po drugie, aby ubezpieczony mógł skorzystać z możliwości wyboru, jaki daje mu powyższy przepis, musi niewątpliwie złożyć wniosek dotyczący wyboru lub zmiany tytułu ubezpieczenia. Taki wniosek nie został złożony przez powoda.

Jednocześnie przepisy w/w ustawy przewidują możliwość dokonywania kontroli przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych w zakresie zarówno zgłoszenia do ubezpieczenia społecznego, tytułu skutkującego powstaniem obowiązku opłaty składek, wysokości i terminowości zapłaty składek, a także wyboru tytułu ubezpieczenia stosownie do art. 86 ust. 2 w/w ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych. Konsekwencją tej regulacji jest zatem uprawnienie Zakładu Ubezpieczeń Społecznych do weryfikacji treści umowy o pracę nakładczą z treścią obowiązujących w tym zakresie przepisów, jak i mającego miejsce na jej podstawie przebiegu zatrudnienia.

Przesłanki zawarcia umowy o pracę nakładczą określają przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 31.12.1975r. w sprawie uprawnień pracowniczych osób wykonujących pracę nakładczą (Dz.U. z 1976 roku, nr 3, poz.19 ze zm.)

W szczególności należy podnieść, że w świetle tych przepisów istotne znaczenie dla bytu tej umowy ma wysokość osiąganego wynagrodzenia z tytułu jej zawarcia. Przepis § 3 ust. 1w/w rozporządzenia stwierdza, że w umowie strony określają minimalną miesięczną ilość pracy, **której wykonanie należy do obowiązków wykonawcy**. Minimalna ilość pracy powinna być tak ustalona, aby jej wykonanie zapewniało uzyskanie co najmniej 50% najniższego wynagrodzenia określonego przez Ministra Pracy i Polityki Socjalnej na podstawie art. 77(4) pkt 1 Kodeksu pracy, zwanego dalej "najniższym wynagrodzeniem". W tym miejscu należy wskazać, że w wyroku z dnia 9.01.2008r., III UK 73/07 Sąd Najwyższy wyraził pogląd, że „przepis ten stanowi konieczny (konstrukcyjny) warunek umowy o pracę nakładczą, odróżniający ją w sposób zdecydowany od pozostałych umów cywilnoprawnych – właśnie z uwagi na cel normodawcy upodobnienia sytuacji prawnej wykonawcy do sytuacji prawnej pracowników” – Lex nr 356045

Wysokość składek na ubezpieczenie społeczne opłacone z tytułu umowy o pracę nakładczą były przeciętnie kilkadziesiąt razy mniejsze od wysokości składek na ubezpieczenie społeczne, które by powód opłacił z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej. Stąd też nasuwa się oczywiste pytanie w jakim celu była zawierana ta umowa i czy w istocie była ona wykonywana, skoro brak jest jakichkolwiek dowodów na jej faktyczne wykonanie, zaś kwoty wynagrodzeń wskazywanych przez zainteresowanego potwierdzają fakt, że w istocie strony nie miały zamiaru wykonywać tej umowy zgodnie z jej postanowieniami.

W myśl art. 83§1 k.c. nieważne jest oświadczenie woli złożone drugiej stronie za jej zgodą dla pozorów. A zatem, charakter pozorny będzie miała umowa o pracę nakładczą, na podstawie której strony nie realizowały konstrukcyjnych cech (elementów) tego zobowiązania dotyczących rozmiaru wykonywanej pracy w ilości gwarantującej wynagrodzenie w wysokości co najmniej połowy minimalnego wynagrodzenia za pracę. W konsekwencji, umowa taka nie stanowi uprawnionego tytułu podlegania obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym osób wykonujących pracę nakładczą (art. 6 ust. 1 pkt 2 w związku z art. 9 ust. 2 in fine u.s.u.s.) – por. postanow. SN z dnia 12.01.2012r., I UK 288/11, **wyrok Sądu Apelacyjnego z dnia 30 kwietnia 2013 r. sygn. akt III AUa 283/13 – który zapadł w analogicznym stanie faktycznym i prawnym**).

W ocenie Sądu zawarta umowa przez powoda i stronę zainteresowaną jest niezgodna nie tylko z przepisami prawa, ale z elementarnym poczuciem sprawiedliwości i zasadami współżycia społecznego, co w myśl art. 58§2 k.c. także czyni ją nieważną.

Dodatkowo należy podnieść, że odwołanie do Sądu Okręgowego od decyzji organu rentowego, inicjujące postępowanie, pełni rolę pozwu (por. postanowienie SN z dnia 19 czerwca 1998 r., II UKN 105/98, OSNP

1999/16/529). Sąd dokonuje oceny zaskarżonej decyzji oraz zasadności odwołania i orzeka co do istoty w myśl art. 477¹⁴ § 1 k.p.c.

Przepis artykułu 3 k.p.c. określa jedną z podstawowych zasad postępowania cywilnego, a mianowicie zasadę kontradyktoryjności. Stanowi on, iż strony i uczestnicy postępowania obowiązani są dawać wyjaśnienia co do okoliczności sprawy zgodnie z prawdą i bez zatajania czegokolwiek oraz przedstawiać dowody. Oznacza to, że ciężar dostarczania w postępowaniu materiału procesowego spoczywa na stronach i uczestnikach postępowania. To strony mają dążyć do wyjaśnienia wszystkich istotnych okoliczności sprawy, nie mogą być bierne i liczyć na skorzystanie w dalszym toku postępowania ze środka odwoławczego, w którym zarzucić mogłyby sądowi niewyjaśnienie rzeczywistej treści stosunków faktycznych i prawnych. Na podstawie art. 232 k.p.c. na stronach ciąży obowiązek wskazywania dowodów dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą one skutki prawne. Sąd może dopuścić dowód nie wskazany przez stronę. Należy zatem przyjąć, że strona ma obowiązek wyraźnego powołania konkretnego środka dowodowego. Zgodnie z orzeczeniem Sądu Najwyższego z dnia 7.10.1998r. (II UKN 244/98, OSNAPiUS 1999, nr 20, poz. 662) Sąd nie ponosi odpowiedzialności za wynik postępowania dowodowego. Ponadto zgodnie z poglądem zawartym w orzeczeniu Sądu Najwyższego z dnia 17.12.1996r. (I CKU 45/96. OSNC 1997, nr 6-7, poz. 76) podzielanym przez Sąd orzekający, „rzeczą sądu nie jest zarządzanie dochodzeń w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie, ani też sąd nie jest zobowiązany do przeprowadzenia z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy”. Stąd też ciężar udowodnienia faktów prawotwórczych – wskazujących na istnienie tytułu ubezpieczenia w związku z faktycznym wykonywaniem umowy o prace nakładczą w spornym okresie i osiągnięciem z tego tytułu co najmniej połowy minimalnego wynagrodzenia , spoczywał na powodzie.

Powód był zobowiązany do złożenia dowodów, wzywany do osobistego stawiennictwa na rozprawę celem złożenia, jednak pomimo to nie przedstawił żadnej dokumentacji, dowodów , ani twierdzeń, które mogłyby w jakikolwiek sposób podważyć ustalenia strony pozwanej zawarte w zaskarżonej decyzji. Zgodnie z treścią art. 230 k.p.c., gdy strona nie wypowie się co do twierdzeń strony przeciwnej o faktach, sąd, mając na uwadze wyniki całej rozprawy, może fakty te uznać za przyznane. A zatem, skoro powód skutecznie nie zakwestionował ani podstawy faktycznej ani prawnej zaskarżonej decyzji, trudno uznać zasadność jego żądania w zakresie jej zmiany.

Stąd też, mając powyższe na uwadze Sąd oddalił odwołanie na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c.